

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Cuviosul Gherontie cel nebun pentru Hristos / ed.: pr. Dorin Opriș, Monica Opriș; carte tipărită cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Gurie, Episcopul Devei și al Hunedoarei – Deva: Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, 2019-2020

3 vol.

ISBN 978-606-8692-75-3

Vol. 3. – 2020 – ISBN 978-606-8692-79-1

I. Opriș, Dorin (ed.)

II. Opriș, Monica (ed.)

2

Lectura textului:

Prof. dr. Ioana-Daniela Trif

DTP&Layout, coperta:

Arhid. Alin-Vasile Goga

Carte aparută cu sprijinul Fundației „Cuviosul Gherontie de la Tismana”

<https://cuviosulgherontiedelatistmana.ro/>

<http://cuviosulgherontie.com/>

© Toate drepturile asupra conținutului prezentei ediții sunt rezervate Fundației „Cuviosul Gherontie de la Tismana”.

PR. DORIN OPRIȘ, MONICA OPRIȘ (ed.)

**CUVIOSUL
GHERONTIE**
CEL NEBUN PENTRU HRISTOS

VOLUMUL 3

Carte tipărită cu binecuvântarea
Preasfințitului Părinte
† GURIE,
Episcopul Devei și al Hunedoarei

*„Vezi, Doamne,
dacă sunt pe o cale rea,
du-ne, Doamne,
pe calea veșniciei!”*

(Cuviosul Gherontie)

CUPRINS

Un „nebun pentru Hristos” al vremurilor noastre

(† *Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului*) 5

Cuviosul Gherontie de la Tismana, „nebunul frumos”

(† *Benedict Bistrițeanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului*) 7

I. „Așa trebuie, să se vadă că e adevărat preot!”

- I.1. Ieșirea Cuviosului din „gripă” și din „izolarea la domiciliu”.
Cuviosul știa... (*Pr. conf. univ. dr. habil. Dorin Oprîș*) 13
- I.2. Cuviosul Gherontie și simplitatea ca mod de viață creștină
(*Pr. conf. univ. dr. Alexandru Moldovan*) 15
- I.3. „Dragă, ceva toți trebuie să avem!”
(*Pr. conf. univ. dr. Gavril Trifa*) 19
- I.4. Oare cine este acest Bătrân?
(*Pr. lect. univ. dr. Oliviu Botoi*) 20
- I.5. Sfântul care a trecut și pe la ușile noastre
(*Diac. lect. univ. dr. Răzvan Brudiu*) 23
- I.6. Pe cale, pulberi și dâră de stea călătoare.
În capăt, împăcare și iluminare (*Pr. Iosif Zoica*) 26
- I.7. Cuviosul Gherontie – darul lui Dumnezeu pentru noi
(*Pr. drd. Bogdan-Laurențiu Avram*) 28
- I.8. Întâlnirea cu un sfânt (*Pr. Emanuel Albu*) 31
- I.9. „Alba, prima pe țară!” (*Pr. Marius Seicean*) 33
- I.10. Cuvinte puține, dar dătătoare de sens vieții
(*Pr. Mihai Cordea*) 36

II. „Eu iubesc toate schiturile și mănăstirile!”

- II.1. Părintele Gherontie este o Bucurie!
(*Medic, Protos. Sava Vintilă*) 37
- II.2. Cuviosul Gherontie, vasul prin care Dumnezeu a lucrat
pentru mântuirea noastră (*Ierom. Vasile*) 39

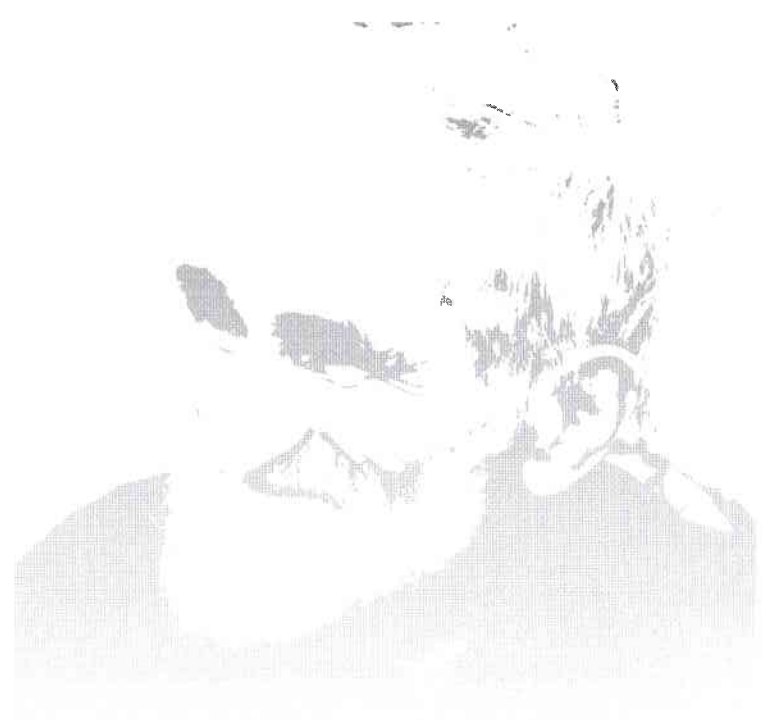
II.3. Amintiri despre Părintele Gherontie (<i>Daniel Monahul</i>) ...	41
II.4. Bucurii sfinte aduse de Cuviosul Gherontie în Mănstirea Tismana (<i>Monahia Antonia</i>)	42
II.5. „Sunt uituc ca un butuc!” (<i>Monahia Vartolomeia</i>)	44
II.6. Minuni ale Cuviosului în viața mea (<i>Monahia Teodora</i>) ...	45
II.7. Amintiri cu Părintele Gherontie (<i>Monahia Pahomia</i>)	47
II.8. Cuviosul Gherontie, doctor de suflet și de trup (<i>Monahia Agripina</i>)	52
II.9. Cuviosul Gherontie, omul discreției desăvârșite (<i>Monahia Tecla</i>)	55
II.10. „Ești vindecată!” (<i>Monahia Nectaria</i>)	64
II.11. De la îndoieli la certitudini despre sfințenia Cuviosului (<i>Monahia Hristofora</i>)	65
II.12. „Voi nu aveți credință? Nu v-am spus că venim pe lumină?” (<i>Monahia Daniela</i>)	67
II.13. Îmbrățișarea Cuviosului m-a salvat! (<i>Sora Elena</i>)	68
II.14. Cuviosul mi-a făcut cadou o firimitură de har (<i>Sora Andreea</i>)	69
II.15. Cuviosul Gherontie m-a scăpat de la moarte cu rugăciunile sale! (<i>Monahia Filoteia</i>)	71
II.16. Cuviosul Gherontie, o candelă cu lumină albă (<i>Mănăstirea Dintr-un lemn</i>)	74
II.17. Cuviosul Gherontie, omul de taină al inimii (<i>Monahia Hristofora</i>)	77
II.18. Cuviosul Gherontie și Sfântul Serafim de Sarov (<i>Monahia S.</i>)	80
II.19. Cuviosul Gherontie, un adevărat urmaș al sfinților nebuni pentru Hristos (<i>Monahia Iustina</i>)	80
II.20. „Ce vrei, dragă? Nu vezi că plouă întruna? Ce vrei mai mult?” (<i>Monahia Nifona</i>)	83
II.21. Dezlipit de cele pământești (<i>Monahia M.</i>)	84
II.22. „Gură de rai” (<i>Monahia T.</i>)	84
II.23. Dumnezeu i-a trimis bucuriile din rai (<i>Monahia V.</i>)	85
II.24. Cuviosul a lăsat lumină pe unde a trecut (<i>Monahia Semfora</i>)	85

II.25. Cuvioase, vindecă-mi plămâni! (<i>Monahia Xenia</i>)	86
II.26. Cuviosul Gherontie – o rază de soare de bucurie dătătoare (<i>Monahia Sofia</i>)	87
II.27. Fotografia Cuviosului, alinare și scut (<i>Monahia S.</i>)	89
III. „Mânca-v-ar raiul! Raiul desfătării!”	
III.1. Joaca cu Bătrânul: „Cine-i prietenul meu adevărat vine acum la mine!” sau cum m-a vindecat Cuviosul de Covid-19 (<i>Prof. Gheorghe Acatrinei</i>)	91
III.2. Cuviosul era iubire în rugăciune, era iubire în cântare (<i>Prof. univ. dr. Doru Albu</i>)	93
III.3. „O să aveți un copil la anul, iar dacă nu, o să aveți în ceruri!” (<i>As. soc. Alexandra Aloman</i>)	96
III.4. „Patimile ies cu durere!” (<i>Prof. dr. Teodora Ancateu</i>)	97
III.5. „Dragă, poate îi este cald!” (<i>Ec. Mihaela Avram</i>)	98
III.6. În pelerinajul din Ucraina, cu Cuviosul Gherontie (<i>Ioana Barbu</i>)	99
III.7. Lăptăreasa (<i>Prof. Maria Bob</i>)	100
III.8. Alături de Cuviosul la slujbe, în Catedrala Reîntregirii (<i>Ioan Boca</i>)	106
III.9. „Mari lucruri ai făcut, Doamne, cu noi: ne-ai umplut de bucurie!” (Ps. 125, 3) (<i>Prof. Lucian Tiberiu Bodea</i>)	108
III.10. „Zece, dragă, să fie rotund!” (<i>Aurelia B.</i>)	110
III.11. Recunoștință pentru Cuviosul Gherontie (<i>Bogdan</i>) ...	111
III.12. Cuviosul m-a vindecat de durerea de spate (<i>Ing. Florina Bordea</i>)	113
III.13. „Să ai grijă de ea, ca de un copil!” (<i>Prof. Claudiu-Nicolae Buitan</i>)	114
III.14. Întâmplări cu Cuviosul Gherontie (<i>Corina Elena</i>)	116
III.15. Ai văzut că te urmărește sfântul? (<i>Andrei Costin</i>)	118
III.16. Cuviosul Gherontie, grabnic ajutor (<i>Cristina C.</i>)	119
III.17. „Îți dă! Îți dă! Îți dă!” (<i>Tatiana Ciobanu</i>)	121
III.18. Cuviosul ne-a cunoscut așa cum eram (<i>Ec. Mona Dăneț</i>)	122

III.19. Cuviosul Gherontie, un sfânt alături de care ne-am rugat (<i>Bibl. Claudia Donisă</i>)	124
III.20. Pentru mine era și este un „minunel” (<i>Dr. Monica Dulămiță</i>)	126
III.21. File de jurnal cu Cuviosul (<i>Dr. Beatrice Fumurescu</i>) ...	127
III.22. Cuviosul Gherontie mi-a adus multă bucurie sufletească! (<i>Sing. Eugenia Gârba</i>)	129
III.23. Întâlnire cu sfințenia (<i>Prof. Maria Gheorghieș</i>)	131
III.24. „Ne vom revedea în curând!” (<i>Prof. Diana Hațegan</i>) ..	133
III.25. Ajutor de la cel care mi-a desenat Ierusalimul (<i>Cristina</i>)	135
III.26. Două minuni după trecerea Cuviosului la Domnul (<i>Ioan Daniel</i>)	139
III.27. Fotografia Cuviosului și migrenele mele din copilărie (<i>Trad. Daniela Ioniță</i>)	140
III.28. Prin gestul lui m-a ajutat! (<i>Jr. Andreea Juchi</i>)	143
III.29. Cuviosul și economiile (<i>Stud. med. Iustin Jurcan</i>)	144
III.30. „Eu sunt Sfântul Gherontie!” (<i>Prof. L. A. Vasile</i>)	144
III.31. Cu ajutorul Cuviosului, mi-am găsit jumătatea (<i>As. soc. Elena Man</i>)	149
III.32. Numai dacă te va ajuta Cuviosul (<i>As. soc. Elena Man și Ileana Buzgariu</i>)	149
III.33. „Doamne, ferește de mai rău!” (<i>Cristian Marin</i>)	150
III.34. „Dragă, struțul este un animal?” (<i>Cristina Marin</i>)	152
III.35. Trei întâlniri cu Cuviosul Gherontie (<i>Aurelia Matei</i>) ..	153
III.36. Sfântul Gherontie și jobul de după pandemie. <i>Ziua de vineri (Caliopia Mihai)</i>	157
III.37. Din el ieșea ca o lumină albă (<i>Emanuel-Maxim Nicolae</i>)	159
III.38. „Ce vrei, dragă? Să zică ăia că ești mai nebun ca mine?!” (<i>Sorin</i>)	160
III.39. Drept mulțumire, i-am dăruit Cuviosului hainele noastre militare (<i>Col.rez. Marilena Oltean</i>)	161
III.40. Rugăciunea Cuviosului în mijlocul unei bălți, în fața Centrului Militar Județean Vâlcea (<i>Claudia Oprea</i>)	162

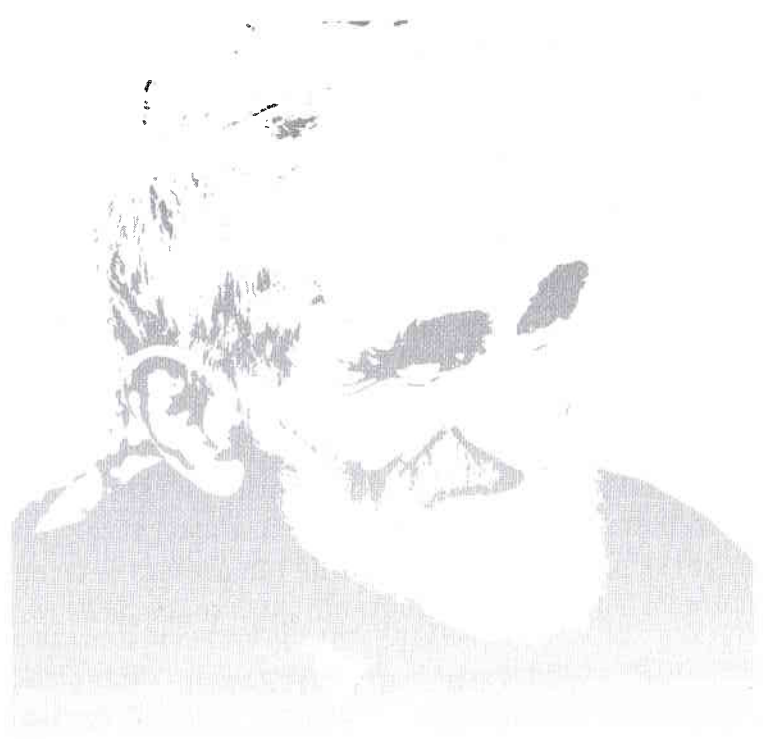
III.41. Cuviosul, omul cu viață sfântă, neînțeleș de mine (<i>Prof. Ion Oprea</i>)	164
III.42. Ai grijă, să nu zici nimic... îți explic eu apoi cine este! (<i>Lect. univ. dr. Maria Oprea</i>)	175
III.43. Minuni ale Cuviosului în viața mea (<i>Prof. Gabriela Opreșcu</i>)	180
III.44. „Sfântul Gheorghe a biruit în toate luptele pe care le-a dus!” (<i>Prof. dr. Monica Opreș</i>)	182
III.45. Lucrarea Cuviosului în viața familiei mele (<i>Bogdan P.</i>)	183
III.46. Un sfânt pe care l-am judecat (<i>As. med. Maria Păunescu</i>)	187
III.47. Ce vrei să îmi zici, că e fierbinte piciorul Cuviosului?! (<i>A.P.</i>)	190
III.48. „De unde mă cunoști?” (<i>Av. Mihaela Pleșa</i>)	191
III.49. Cuviosul Gherontie – puterea exemplului (<i>Ing. Liliana Pop</i>)	193
III.50. „Să ai mare, mare grijă!” (<i>Raul Pop</i>)	194
III.51. Ajutor nevăzut de la Cuviosul (<i>Viorica Popa</i>)	196
III.52. „E binecuvântat să faci ca ea, să ai grijă de bolnavi!” (<i>Dr. Giorgiana Popescu</i>)	197
III.53. Învierea copilului Darius-Arsenie (<i>Roxana Prahoveanu</i>)	198
III.54. Pași prin viață alături de omul lui Dumnezeu, Cuviosul Gherontie (<i>Prof. dr. Raluca Prelipceanu</i>)	204
III.55. Cuviosul m-a ajutat în nenumărate rânduri (<i>Mirela Răduță</i>)	212
III.56. Îi admiram curajul mărturisirii credinței în mijlocul lumii (<i>Daniela Rusu</i>)	213
III.57. Grabnic ajutor din Ceruri (<i>Denisa Simion</i>)	214
III.58. Ca mulțumire, i-am promis Cuviosului că o să mergem la mormântul lui (<i>Ilie Stan</i>)	217
III.59. Dacă aș fi știut ce sfânt mare e, nu m-aș mai fi dezlipit de el! (<i>Prof. ing. Luminița Stoian</i>)	219

III.60. Cuviosul îmi întinde întotdeauna mâna! (<i>Psih. Ioana Szabo</i>)	221
III.61. „Dragă, când face nunta?” (<i>C.Ș.</i>)	222
III.62. Cuviosul Gherontie, un model dincolo de tiparele credinței de azi (<i>Dan Teodorescu</i>)	223
III.63. „Dacă nu-i vei spune, vei avea păcat!” (<i>Elena Teodorescu</i>)	227
III.64. Cuviosul Gherontie, un sfânt care ne-a arătat Calea (<i>Not. Anca Trifa</i>)	230
III.65. Un răspuns care mi-a dovedit prietenia lui (<i>Prof. Aura Vodă</i>)	234
III.66. Cuviosul Gherontie, omul bucuriei fără sfârșit (<i>Scriitor, soc. Ciprian Voicilă</i>)	236
III.67. Cuviosul Gherontie știa lucruri din satul și din familia noastră (<i>N.B.V.</i>)	245
O nouă pagină de istorie vie în viața Bisericii (<i>Editorii</i>)	247

„Dragostea le va cuprinde pe toate!”

(Cuviosul Gherontie)

„Cela ce întru prea multă tânguire înaintea Ta m-am aruncat, Doamne, și iară-Ți mărturisesc Ție al meu păcat. Milostivește-Te spre mine și nu mă da nicidecum celui vrăjmaș spre vânat, ci la calea mântuirii să fiu ridicat! Amin.”

(Cuviosul Gherontie)

I. „AȘA TREBUIE, SĂ SE VADĂ CĂ E ADEVĂRAT PREÔT!”

I.1. Ieșirea Cuviosului din „gripă” și din „izolarea la domiciliu”. Cuviosul știa...

La începutul anului 2018, Cuviosul Gherontie a acceptat să plece de la Mănăstirea Tismana la Eforie Nord, la rugămintea familiei Cristian și Cristina Marin, care venise să-l viziteze în marea lavră a Ortodoxiei Olteniei. Erau deja ani buni de când știam unde se află și unde dorește să meargă, adesea „ni-l dădeam” și îl duceam cu mașina de la unii la alții, înțelegeam sau uneori chiar ne spunea unde, de ce și cât dorește să rămână. Deși anterior vorbise în câteva rânduri despre Constanța, acolo unde „apa-i călduță”, ne-am așteptat ca vizita să fie una obișnuită, de 2-3 săptămâni. Nu avea însă să fie așa, iar unul dintre motive ni se deslușește acum, în vreme de epidemie de coronavirus.

Într-o seară, am primit un telefon de la Cristian, care ne-a spus că a fost rugat de Cuviosul să ne sune pentru a ne ruga împreună, prin intermediul telefonului. Era ceva nou, niciodată nu mai făcusem asta, dar nu ne-am pus prea multe întrebări. Știam că știe ce face! Am pus telefoanele pe „difuzor” și am început rugăciunea. Am simțit din nou puterea rugăciunii Cuviosului Gherontie, chiar dacă nu era lângă noi!

În cele patru luni cât Cuviosul a rămas acolo, ne-am rugat împreună de mai multe ori și așteptam cu nerăbdare aceste întâlniri duhovnicești de seară, rugăciunea împreună cu dânsul. Nu ne-am gândit atunci că acest fel de a ne ruga la distanță, prin mijloacele tehnice actuale, va deveni pentru mulți ceva obișnuit, la un an și jumătate după trecerea Cuviosului la Domnul!

Dacă acest mod de a intra în comuniune de rugăciune l-am pus atunci pe seama dragostei Cuviosului de a fi împreună, mi-a fost imposibil să mă gândesc la faptul că absența lui vreme de câteva luni de la Sfânta Liturghie, lucru care nu-i era deloc

propriu, era de fapt o profeție și o pregătire, nu doar a familiei la care se afla, ci și a noastră a tuturor, pentru timpurile în care credincioșii au fost oprți de la participarea la Sfintele Slujbe.

Înțelegem acum că ceea ce a făcut atunci a fost și în duh profetic. Ca în ultimii ani, vorbea des despre faptul că are gripă și că din cauza aceasta suferă foarte mult, deși nu părea să aibă vreo problemă medicală. De altfel, gripa a rămas pentru aproape patru luni, cât a fost găzduit la familia Marin, pretextul pentru care spunea că preferă să se roage acasă. Totodată, legat de rugăciune, insista pe faptul că important este să fie primită de Dumnezeu, indiferent unde este rostită. Cu câteva zile înainte de Sfintele Paști, le-a dat speranța că vor merge împreună la Slujba de Înviere, lucru care până la urmă nu s-a mai întâmplat, dar și acea discuție a fost tot în duh profetic, anticipând și pregătindu-ne pentru restricțiile privind participarea credincioșilor la slujba din noaptea de Paști a anului 2020. A profetit prin faptul că ei au rămas acasă atunci, ceea ce s-a întâmplat anul acesta. Greu de primit și mai ales de înțeles...

La finalul perioadei de „izolare”, pe la jumătatea lunii mai a anului 2018, Cuviosul a acceptat invitația de a veni la Alba Iulia, pentru onomastica doamnei Elena T., unde a ajuns sâmbătă seara. A doua zi dimineața, duminică, obișnuit cu „programul” Cuviosului, Cristian s-a dus să se roage cu dânsul. Când a ajuns în camera unde era Cuviosul, l-a găsit pregătit de plecare la Sfânta Liturghie, fapt care l-a lăsat fără cuvinte! Era duminica de dinainte de sărbătoarea Sfinților Împărați Constantin și Elena...

În primăvară, după perioada de restricții, credincioșii au primit permisiunea de a participa la Sfintele Slujbe înainte de sărbătoarea Sfinților Împărați Constantin și Elena, în 15 mai 2020. Încă de atunci, Cuviosul știa...

Pr. conf. univ. dr. habil. Dorin Opriș,
Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia,
Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca

I.2. Cuviosul Gherontie și simplitatea ca mod de viață creștină

„Un bătrân – un «gheronda» – atât de simplu, după vorbă, după port”, așa cum a fost Cuviosul Gherontie, rar mi-a fost dat să văd, un om la care simplitatea, lipsa de formalitate și candoarea copilului erau atât de evidente. Acestea le puteai vedea la „Cuviosul” (căci așa îl știau și îi spuneau toți), dar puțini îi cunoșteau taina cea ascunsă sub ceea ce vedeau la el. Eu nu o cunoșteam, iar atunci când l-am văzut prima oară în Catedrala Arhiepiscopală din Alba Iulia n-am înțeles de ce aceia care-l cunoșteau mai bine i se adresau cu apelativul de „Cuviosul”...

Era un om simplu, care nu părea să arate sau să manifeste nici cea mai mică grijă sau atenție „la cum dădea în ochii lumii”, grijă care se manifestă în noi toți în grade diferite. Am remarcat la Cuviosul Gherontie o completă indiferență sau nepăsare față de ochii lumii, iar mai târziu, după ce i-am fost aproape de câteva ori (în special în timpul unui pelerinaj în Italia), am remarcat o harismă specială, care se manifesta în el prin anumite trăsături pe care nu le poți judeca altfel decât duhovnicește, căci oamenii firești nu le pot pricepe: „Omul firesc nu va primi niciodată cele ale Duhului lui Dumnezeu, căci pentru el sunt nebunie și nu poate să înțeleagă, fiindcă ele se judecă duhovnicește” (1 Corinteni 2, 14). Cine-l poate judeca pe omul duhovnicesc? Însă el – în Duhul – pe toate le judecă. Modul de a lucra al lui Dumnezeu – în logica Crucii – demască și face inutilă orice pretenție umană de autoafirmare (prin propriile idei și prin propria personalitate), așa cum se întâmplă la oamenii „firești”.

Întâlnindu-l și cunoscându-l cât de cât pe Cuviosul Gherontie, m-am descoperit pe mine însumi destul de „firesc” în judecată și destul de slab în credință deoarece, ca mulți alții, l-am considerat pe acest „bătrân simplu” un om care nu merită atenție, care nu merită luat în seamă, un om a cărui extravaganță nesocotită deranja puțin „firescul” și-l încadra în categoria oamenilor de care trebuie să stai

departe, să te ferești, să nu ți-i apropii! În cazul „Cuviosului”, fapta sau lucrarea lui Dumnezeu era socotită „nebuie”, deși această „nebuie” este mai înțeleaptă decât înțelepciunea oamenilor (1 Corinteni 1, 25). Știm de la Sfântul Apostol Pavel că lui Dumnezeu „Îi place să le aleagă pe cele nebune ale lumii, ca să-i rușineze pe cei înțelepți [...]; Dumnezeu le preferă pe cele de neam de jos ale lumii, pe cele nebăgate în seamă [de oameni] și pe cele slabe ale lumii, ca să le rușineze pe cele tari” (1 Corinteni 1, 27-28).

Acest bătrânel cu aură de mucalit avea replici înțelepte și pline de înțeles, dacă-ți găseai răgazul și hotărârea să-l iei în seamă și să te gândești puțin la ceea ce spunea, și știa să-ți îndrepte gândul spre Dumnezeu prin bucurie și prin simplitate.

Cuviosul Gherontie a preferat să fie judecat greșit, nici măcar nu îmbrăca haina monahală (eu nu l-am văzut niciodată îmbrăcat în haina călugărească), a preferat ca lumea să-l privească cu suspiciune și bănuitoare, să nu-l ia în serios și să-l considere, așa cum era, „nebun”, dar nu pentru lume, ci pentru Hristos. N-a urmărit atenția oamenilor și cu atât mai puțin lauda lor, pentru că i-a fost de ajuns mila lui Dumnezeu. Asemenea oameni îți inspiră teamă, dacă ajungi să le cunoști taina, deoarece chiar și modestia la nivelul bunului simț este o virtute atât de rară, care nu mai este astăzi la îndemâna „omului firesc”, dar felul lor de a fi te atrage, deoarece îți dai seama că ei cunosc prioritățile vieții creștine, iar tu ești pierdut încă în ambiguitate.

Acești oameni – sfinții nebuni pentru Hristos – ne ajută să ne dăm seama că nu e deloc ușor să acordăm faptele pe care le săvârșim credinței pe care o mărturisim. Afirmăm sus și tare că suntem credincioși, că credem că nu e totul aici și acum, că patria noastră este cerul (Filipeni 3, 20), dar suntem preocupați excesiv de imaginea noastră, mai precis, de imaginea pe care alții trebuie să și-o facă despre noi și cheltuim mult timp și energie pentru slava deșartă, pentru lauda și aprecierea care ne vin din partea lumii, care, până la un anumit punct sau grad, este indispensabilă vieții noastre sociale.

Dumnezeu are infinite căi de a ne atrage la bunătatea și la frumusețea Lui; El are un proiect diferit pentru fiecare dintre noi, un proiect unic și irepetabil. Știu că nu ne cere tuturor să fim „nebuni pentru Hristos” (suntem deja „nebuni” pentru lucrurile lumii acesteia sau chiar pentru unii oameni), însă ceva de la nebunii pentru Hristos putem învăța: nu e nevoie să ne comportăm ca ei sau să facem ceea ce au făcut ei, dar putem adopta și noi atitudinea lor față de lume și față de viața aceasta.

Oare n-ar fi diferită viața aceasta și lumea în care trăim dacă Hristos ar fi mai important pentru noi decât oricine altcineva și decât orice altceva? Dacă așa ar sta lucrurile, poate că ne-am găsi timp să stăm mai mult cu familia noastră, cu prietenii noștri și mai puțin pe Facebook sau pe Instagram ca să urmărim aprecierile politicoase ale celor care, asemenea nouă, caută același lucru: propria imagine! Poate ne-am găsi mai mult timp pentru rugăciune decât îi dedicăm acum și am fi mai curajoși în a le spune prietenilor noștri de pe Facebook sau de pe Instagram că suntem creștini ortodocși, chiar dacă asta ar însemna să ne steargă din lista lor de prieteni sau să ne dea „ignore”!

În Evanghelia după Matei, în capitolul 11, Mântuitorul Hristos afirmă că „Împărăția lui Dumnezeu se ia prin asalt”, adică printr-o luptă sau prin străduință, și că cei ce dau asaltul, adică cei ce se luptă sau se străduiesc, o cuceresc (v. 12). E foarte greu să-ți trăiești viața cu Dumnezeu pe primul loc în ea. Uneori e nevoie de timp îndelungat, alteori de o viață întreagă. Dar nu sunt importante căderile, ezitățile, îndoielile, neputințele sau neajunsurile noastre și nici timpul pe care această luptă îl implică, ci doar „obiectivul” sau „ținta” pentru care ar trebui să lucrăm și să ne silim în fiecare zi.

În „norul de martori” (Evrei 12, 1) ai credinței genuine s-a adăugat, de aproape doi ani, și Cuviosul Gherontie în timpul unui pelerinaj în Țara Sfântă, foarte aproape de locul unde s-a petrecut minunea Întrupării Domnului în istorie și unde Avva se duse să colinde.

Scriind aceste gânduri despre Gheronda, acest „bătrân atât de simplu, după vorbă, după port”, mi-am amintit cuvintele rostite

de Sfântul Antonie cel Mare, cuvinte considerate de mulți o adevărată profecie: „Va veni vremea ca oamenii să înnebunească și când vor vedea pe cineva că nu înnebunește se vor scula asupra lui, zicându-i că el este nebun, pentru că nu este asemenea lor!”

Foarte greu un om care este „numai trup” (Facerea 6, 3) poate accepta cele duhovnicești! Foarte greu omul firesc poate pricepe sau înțelege propovăduirea și logica Crucii! Și nu le înțelege sau nu e capabil să le înțeleagă, deoarece acestea „se judecă duhovnicește”. Sfântul Apostol Pavel, îndemnându-i și învățându-i pe credincioșii din Corint, își încheie sfatul cu o propunere paradoxală, care prinde pe picior greșit pretinsa „înțelepciune” a destinatarilor lui: „Nimeni să nu se amăgească. Dacă i se pare cuiva, între voi, că este înțelept în veacul acesta, să se facă nebun, ca să fie înțelept, căci înțelepciunea lumii acesteia este nebunie înaintea lui Dumnezeu” (1 Cor. 3, 18-19).

În timp ce împodobeau cu pictură Catedrala „Sfântul Pavel” din Londra, pictorul Sir James Thornhill s-a lăsat cuprins de entuziasm față de fresca pe care o executa și a făcut câțiva pași în spate pentru a o putea admira mai bine, fără să-și dea seama că era în pericol să cadă de pe schelă! Unul dintre ucenicii lui, observând pericolul spre care se îndrepta maestrul său, a înțeles că un strigăt de atenționare ar fi grăbit tragedia și atunci, fără să stea pe gânduri, a înmuiat pensula în vopsea și a izbit-o violent chiar în mijlocul frescei! Pictorul, cuprins de indignare și de revoltă, a făcut un pas în față! Capodopera sa a fost compromisă, dar viața i-a fost salvată.

Avva Gherontie ne-a învățat să nu ne lăsăm îmbătați de noi înșine și preocupați excesiv de imaginea pe care alții trebuie să și-o facă despre noi și să alergăm „cu ochii țintă la Iisus, începătorul și plinitorul credinței, Care, pentru bucuria pusă înainte-I, a suferit crucea, n-a ținut seama de ocară ei și a șezut de-a dreapta tronului lui Dumnezeu” (Evrei 12, 2).

Pr. conf. univ. dr. Alexandru Moldovan,
Facultatea de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia

I.3. „Dragă, ceva toți trebuie să avem!”

De câteva zile, Cuviosul era la Mănăstirea Albac. Într-o sâmbătă dimineața, am mers împreună cu soția mea să îl întâlnim. Eram la începutul relației duhovnicești cu dânsul. Ne aștepta în trapeză, iar când ne-a văzut mi-a spus bucuros că vine la noi să îi fac baie. Maica stareță l-a invitat să facă baie la mănăstire, dar Cuviosul i-a răspuns cu regret în glas: „Dragă, cuvosiile voastre nu aveți cadă. Eu merg la dânsii, că ei au cadă!”. M-am gândit atunci: De unde știa Cuviosul aceste amănunte? Oare vedea și astfel de lucruri?

Era perioada în care avea o problemă la genunchi. I-am curățat zona cu pricina și l-am întrebat de ce nu se operează. Mi-a răspuns că doare și e mai bine așa. Am aflat ulterior că a fost la doi medici, unul din Craiova și unul din Alba Iulia, care i-au extras lichidul format și i-au sugerat să se opereze, dar dânsul a refuzat pentru că nu și-ar mai fi putut face programul de rugăciune în genunchi și de metanii. La scurt timp, Domnul l-a vindecat, așa cum le-a spus doctorilor care l-au privit uimiți când le-a spus că o să îi treacă.

Răspunsul „*E mai bine așa!*” a fost în primul rând pentru mine, ca să învăț că Dumnezeu ne poate vindeca atunci când avem credință puternică, dar și pentru a înțelege sensul spiritual al bolii. Aceste cuvinte m-au pregătit pentru un alt răspuns al Cuviosului, dat soției mele, când i-a spus să se roage pentru unul dintre băieții noștri, care făcea alergie la anumite substanțe. A dat un răspuns demn de filele Patericului: „Dragă, ceva toți trebuie să avem!”. Nu ne putem mântui fără suferință!

După terminarea băii, au continuat pentru mine lucrurile care mă întăreau în convingerea despre faptul că aveam în față un sfânt. I-am adus haine curate și pantofi care i se potriveau ca mărime. S-a îmbrăcat, apoi și-a ales o pereche de pantofi noi, de firmă, cumpărați de cumnatul meu. Înota în ei, dar pe aceia i-a vrut, spunând: „Aceștia mi-s buni, dragă!”. Nu l-am putut

convinge de contrariu. Ulterior a purtat și pantofi de-ai mei și i-au fost buni. A avut sigur o lucrare și cu cumnatul meu și mă bucur că el nu s-a supărat când a auzit întâmplarea.

Privind faptele lui și citind și cărțile cu mărturii, realizez de cât de puține lucruri avem nevoie în viață. Cred că, de multe ori, noi ne facem crucea mai grea, împovărându-ne cu griji și îngrijorări, punând lucrurile duhovnicești în plan secund, printr-o răsturnare a valorilor. L-a trimis Dumnezeu pe Cuviosul și printre noi, profesorii de teologie, care îi pregătim pe viitorii preoți, ca să ne arate adevărata valoare a cuvintelor despre Dumnezeu, să ne pună mai lămurit pe Cale. De multe ori, când trebuie să iau o decizie, mă raportez la Cuviosul: ce ar fi zis, cum ar fi procedat, cât s-ar fi rugat înainte, mă întreb dacă „are vreun rost”, dacă urmărește „ce-i mai principal, adică sufletul”, dacă „e oblu” sau nu cumva e din mândrie – „cel mai mare păcat”.

Cuviosul a arătat că a trăit o teologie vie, o adevărată spiritualitate, chiar dacă ar fi lăsat în urma sa doar cuvintele: „Dragă, ceva toți trebuie să avem!”.

Pr. conf. univ. dr. Gavril Trifa,
Universitatea de Vest din Timișoara

I.4. Oare cine este acest Bătrân?

Oare cine este acest Bătrân? Este întrebarea care a trecut prin mintea fiecăruia dintre colegii mei seminariști, în primele săptămâni și luni ale începutului de studiu în școala teologică din Alba Iulia. În primii ani ai celui de-al treilea mileniu, pășeam cu emoție în istorica cetate a Marii Uniri pentru a susține examenul de admitere la Seminarul Teologic Liceal Ortodox Român „Mitropolit Simion Ștefan” din Alba Iulia (astăzi Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan”). Pronia divină a lucrat și, într-un început de toamnă destul de călduros, începusem viața de „seminarist”. Un cu totul și cu totul alt climat față de

ulița sătucului meu, unde copilărisem 14 ani și haiducisem într-o legătură specială cu natura, cu oamenii și cu îndrăgiiții mei tineri consăteni. Se deschidea un nou orizont, oameni noi, profesori noi și destul de aspri, mulți preoți, program destul de încărcat, de care nu fusesem deloc speriat... Și multe alte lucruri pentru care nu este loc să fie descrise în aceste pagini.

Programul elevului seminarist din acea vreme era să fie prezent la programul liturgic oficiat la Catedrala Arhiepiscopală la sfârșitul fiecărei săptămâni, de la Vecernia și Acatistul Bunei Vestiri de vineri seara până duminica seara, când luam parte la Vecernia și Paraclisul Maicii Domnului. Începeam să ne obișnuim cu tot ceea ce ni se aducea în atenție de către profesorii și îndrumătorii noștri privind programul liturgic. În catedrală eram așezați în partea stângă, în apropierea stranei, unde aveam prilejul de a exersa cântarea în comun și tipicul bisericesc. Erau oameni mulți și necunoscuți nouă, părinți pe care începeam să îi cunoaștem, parte din corpul profesoral al Seminarului sau al Facultății, parte angajați ai Administrației eparhiale. Cântarea era cu totul alta față de ceea ce eram noi obișnuiți în parohii, eram învățați să ne rugăm cu adevărat și să încercăm să ne interiorizăm cât mai mult pentru a dobândi liniștea și pentru a simți fiorul rugăciunii în suflet. În această ambianță care începea să ne devină destul de familiară, a apărut un... *Bătrân*, care sfida, parcă, după gândirea noastră, regulile buneii cuviințe din locașul de închinare: își făcea semnul Sfintei Cruci de foarte multe ori, făcea metanii în exces, repeta cuvinte și fraze din textele liturgice; cu alte cuvinte, se închina într-un mod care nu putea fi trecut cu vederea de elevii seminariști, care asistau la minunata priveliște cu bătrânul din partea dreaptă din fața Sfântului Altar, locul unde stătea de cele mai multe ori acesta.

Orice elev din clasa a noua se întreba: *Cine este acest Bătrân?* Întrebările începeau să curgă din plin, după ce ajungeam în clădirea căminului teologic. Răspunsurile erau pe măsură... de cele mai multe ori nu directe. Se crea un soi de tensiune a tăcerii,

o surprindere sau urma un fel de introducere inițiativă: *Ce, nu știi?; Nu puteți voi înțelege în anul I; E un om cu viață sfântă; E un cuvios văzător cu duhul;* sau simplu *E Cuviosul Gherontie*. Acest lucru ne făcea ca, după sfintele slujbe, să ne adunăm în jurul lui în curtea catedralei, să îl ascultăm și să dialogăm cu el. Celor mai mulți dintre noi ne făcea o adevărată plăcere să îl ascultăm, deoarece tot timpul ne surprindea prin ceea ce spunea, prin felul în care se comporta și prin ceea ce făcea.

Nu după multă vreme, un părinte profesor de la Facultate mi-a spus mai multe lucruri despre Cuviosul, povestindu-mi două experiențe minunate din viața lui, ce s-au petrecut în întâlnirile cu Gherontie. Începusem să îl urmăresc îndeaproape. În una dintre zile, venisem mai din vreme la catedrală și îl întâlnisem în curte, plimbându-se cu un sul de foi de hârtie și multe creioane de colorat. Îndată a început să îmi arate câteva dintre desenele lui. Nu știam ce să zic, până când am fost de-a dreptul atras de una anume. Era o biserică cu mai multe turnuri, cu mai multe intrări, întortocheate într-un fel sau altul, și cu mai multe detalii care îmi stârneau curiozitatea. M-a întrebat dacă știu ce e acolo. I-am răspuns că e vorba despre o biserică. Nu a zis nimic. M-a întrebat apoi dacă am citit Biblia. I-am răspuns sincer că foarte puțin din ea. Și a început să îmi vorbească despre lăcașurile din Împărăția lui Dumnezeu. Peste câțiva ani, mi-am dat seama că, cel mai probabil, se referea la cuvântul biblic: „În casa Tatălui Meu multe locașuri sunt” (Ioan 14, 2).

Mai departe, îndemnat de o maică ce ni se alăturase pe banca unde ne așezasem, îi cerusem Cuviosului să îmi ofere și mie un desen, dacă se poate chiar cel cu biserica ce avea multe turnuri. Mi-a spus că nu poate să mi-l dea pe acela deoarece e promis altcuiva, dar să vin în următoarea zi la Vecernie și la final ne vom întâlni și îmi va dărui alt desen. A doua zi, am venit special pentru desen și am ajuns doar la sfârșitul slujbei pentru a-mi primi desenul dorit. L-am așteptat pe Cuviosul Gherontie până ce a ieșit din biserică și am început să îi amintesc de discuția ce

o purtasem cu o zi înainte. Se făcuse că habar nu are despre ce e vorba. Am încercat să îi mai ofer date precise și chiar să o găesc în preajmă pe maica ce ne fusese alături, dar degeaba. Într-un final, a scos dintre foile mari ce le avea desenul pe care mi l-am dorit și începuse să întrebe de un băiat seminarist care a fost la Vecernie și care aștepta acest dar. Eu îndată i-am spus că eu sunt acela, la care mi-a răspuns: „Frăția ta nu ai fost la Vecernie! Deci nu ești tu acela. Dacă acela nu a mai venit la slujbă, așa cum i-am spus, pesemne nu îl mai vrea (desenul)!”.

Poate pentru mulți, acest fapt nu ar însemna mare lucru, dar pentru mine a însemnat mult și a reprezentat o adevărată lecție prin care m-am convins că Cuviosul Gherontie are un dar special. Felul în care mă privea și îmi vorbea direct mie mă făcea să cred că știe tot ce am făcut și am gândit în acea seară. Acest prim episod petrecut alături de Gherontie a rămas adânc întipărit în sufletul meu. Mai târziu, am mai avut parte de momente în care am stat alături de Cuviosul Gherontie și chiar am primit în dar trei desene realizate de el, prin bunăvoința părintelui profesor Dorin Opriș și a doamnei profesoare Monica Opriș. Cei doi dascăli de vocație au fost cei care mi-au prilejuit momentele de părtășie cu Cuviosul Gherontie și cei care mi-au relatat lucruri care rămân în taina inimii și familiei mele.

Pr. lect. univ. dr. Oliviu Botoi,
Facultatea de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia

1.5. Sfântul care a trecut și pe la ușile noastre

Pe Cuviosul Gherontie l-am zărit, asemenea unei sclipiri, de nenumărate ori în Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia, în perioada anilor 1998-2007. Chipul acestui om a fost unul firesc, discret, jovial, cald, care, fără să îmi dau seama, mi-a marcat viața de seminarist și, mai apoi, pe cea de student în